

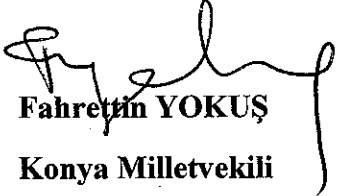
T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 18.11.2021

Sayı: 284

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 10.11.2021

Fahrettin YOKUŞ
Konya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	
Tarih: 19 Kasım 2021		Esas No: 2/3962

18 KASIM 2021
18 KASIM 2021
18 KASIM 2021

18 KASIM 2021

18 KASIM 2021

18 KASIM 2021

18 KASIM 2021

TBMM
KANDIDAT VE KAZANLAR BSK. LİMİ
18 Kasım 2021
Durum: 18 Kasım 2021

18 Kasım 2021
915452

GENEL GEREKÇE

Mesleki eğitim, bilginin üretim ve teknolojiye dönüştürüldüğü bir süreç olarak değerlendirildiğinde, küreselleşen günümüz dünyasında daha büyük önem kazanmaktadır. Bu niteliği itibariyle, mesleki eğitime yönelik çalışmaların yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi hayati önem taşımaktadır. Ülkemizde meslek eğitiminin, teknolojik gelişmelere ayak uydurabilmesi ise topyekûn bir mesleki eğitim seferberliğini gerektirmektedir.

Bu durum karşısında, gençlerimizi doğru beceri ve yeteneklere, diğer bir ifade ile geleceğin mesleklerine yönlendirilmelidir. Mevcut çalışanları da, değişen işlere uyum sağlayabilmeleri noktasında, yeni beceriler kazandıracak, becerilerini gelişen teknolojiye uygun geliştirebilecekleri, yaşam boyu öğrenmeye katılımlarını sağlamalıdır.

Bütün bu gelişmelere rağmen gençlerin mesleki eğitime yönlendirilmesinde yıllardır süregelen algılar nedeniyle istenilen hedeflere ulaşmakta sıkıntı yaşanmaktadır. Bu durum başta genç işsizliği olmak üzere üreten gençlik hedefine darbe vurmaktadır. Gençlerimizi çıraklık ve mesleki eğitime yönlendirememenin başında en büyük etken olarak görülen hususlardan biri işyerlerinin çalışma şartlarıdır. Çalışma şartlarının sağlıklı olmaması ve daha uygun ücretler ödenmemesi gençlerimizi başta imalat sektörü olmak üzere ilgili sektörlerde çalışma konusunda motive eksiklikleri ile karşılaştırmaktadır. Bu husus mesleki eğitimin önem ve itibarına sekte vurmaktadır.

Bu süreç devam ettiği takdirde, işyerleri çırak bulamayacak, başta imalat sektörü olmak üzere tarım ve hayvancılık sektörlerinde nitelikli eleman sıkıntısı had safhaya ulaşacaktır. Köyler ve kasabalar tamamen boşalacak, üretim duracaktır. Mevcut zanaatkârlar ve esnaf çırak bulamayınca, ustalar da yetişmeyecek, 10-15 yıl sonra esnaf ve zanaatkârların işyerleri de birer birer kapanmış olacaktır.

Mesleki eğitimin itibarının yükseltilmesine yönelik olarak, atılması gereken adımların başında işyerlerinde eğitim gören çırak, kalfa ve öğrencilerimizin çalışma şartlarının iyileştirilmesi gerekmektedir. Çalışanların ücretlerinde yapılacak iyileştirmeler, gençlerimizin mesleki eğitimlerine olan ilgisini artıracak, motivasyonlarını yükseltecektir. Mesleki eğitim göreceğ öğrencilerimize ödenecek ücretin sınırlarının günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi mesleki eğitime olan ilgi ve talebi de artıracaktır.

Mesleki eğitimde önemli süreçlerden biri de, işyeri sahipleri için verilen teşvik ve destekler kadar işyerlerinde çalışanlara, öncelikli olarak mesleki eğitim görenlere yönelik ücret ve sosyal haklarında iyileştirmeler yaparak, mesleki eğitimin özendirilmesi gerekmektedir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile işletmelerde mesleki eğitimi ve staj gören öğrencilerin fiilen çalışmalarına rağmen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre sadece iş kazası ve meslek hastalıkları sigorta priminin ödenmesi, uzun vadeli sigortalı kolları bakımından sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilmemesi (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) eşitsizliğe ve mağduriyete sebep olduğu kadar, mesleki eğitime olan ilgiyi de azaltmaktadır.

3308 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihte zorunlu eğitim, 5 yıllık ilkokul mezunlarını kapsamaktaydı. Zorunlu eğitimin 1997 yılında yapılan düzenleme ile önce 8 yıla, 2012 yılında yapılan düzenleme ile 12 yıla çıkartılmasına rağmen başta ülkemizin gelişmekte olan bölgeleri olmak üzere, kasaba ve köylerinde belli yaşa gelmiş ilkokul mezunlarının çoğunluklu olarak tarım/hayvancılık sektörlerinde çalışarak yaşamlarını idame ettirdikleri görülmektedir.

2020 yılının Ekim ayında toplanan 31 Mesleki Eğitim Kurulu kararı ile çıraklık eğitimi kapsamına alınan yeni mesleklerin tarım ve hayvancılık sektörlerini (Arıcılık, Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği, Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği, Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği, Bağcılık, Sebze-Meyve Yetiştiriciliği, Çay Yetiştiriciliği, Orman Yetiştiriciliği vb) kapsadığı göz önüne alındığında, gelişmekte olan bölgelerle, kasaba ve köylerimizde yaşayan insanlarımızın da mesleki eğitim imkânlarından yararlandırılması gerekmektedir.

Bu Kanun teklifi ile işyerlerinde uygulamalı eğitim alan öğrencilere işyerlerinde ödenen ücretle, sosyal haklarında günün şartlarına uygun iyileştirmeler öngörülmektedir. Bu durum dolaylı olarak EYT (Emeklilikte Yaşa Takılanlara) katkı sağlayacaktır. Ülkemiz kırsalında yaşayan insanlarımız da mesleki eğitim uygulamalarından istifade eder hale getirilerek, çalışan ve üreten insanlarımızın kazanımlarının artırılması sağlanarak, mesleki eğitime ilgi ve yöneliş artırılabacaktır.

Yine bu teklifi ile üretime olan ilgi artacak, genç işsizliği azalacak, köyden, kente göç duracak, boş olan köylere yöneliş hızlanacak, köy ve kasabalarda küçük / büyükbaş hayvancılık, arıcılık, tavukçuluk alanlarında üretim seferberliği başlayacak, üretim ve istihdamın artması ile başta tarım ve hayvancılık ürünleri olmak üzere fiyatlarda düşüş yaşanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Çırak / kalfa ve işyerlerinde mesleki eğitim gören öğrencilerle, staj yapan öğrencilerin eğitim sürecindeki ücretleri yükseltildiğinden, mesleki eğitime olan ilgi artacak olması, çırak/kalfa ve işyerlerinde mesleki eğitim gören öğrencilerle, staj yapan öğrencilerin sigortaları emekliliğe sayılacak, geçmiş dönemlerde mesleki eğitim alarak mezun olanlara da borçlanma hakkı verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- 1996-1997 Eğitim-Öğretim yılından önce ilkokul mezunu olanlara da mesleki eğitime geçiş hakkı tanınmasına yönelik düzenleme öngörülmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

MESLEKİ EĞİTİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1-05.06.1986 Tarihli ve 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüzde otuzundan" ibaresi "yüzde altmışından" "yüzde on beşinden" ibaresi "yüzde kırkıdan" şeklinde, fıkranın sonu, "aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde altmışından, kalfaya ise yüzde sekseninden aşağı ücret ödenemez." şeklinde ve birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Aday çırak, çırak ve öğrencinin eğitimi sırasında Sosyal Güvenlik primi, emeklilik, iş kazası ve meslek hastalıkları bileşenlerinden oluşur. Geçmişte bu eğitimi almış olanlar, eğitimde geçen süreleri borçlandığı takdirde, eğitimin başladığı tarih sigortalılık başlangıcı tarihi olarak esas alınır."

Madde 2- 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na aşağıdaki geçici 14 üncü madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 14- 1996/1997 eğitim-öğretim yılı ve daha öncesinde ilkokulu bitirmiş olanların mesleki eğitim merkezlerine kayıtları, Açık Öğretim Orta Okuluna kayıtlarını yaptırmak kaydıyla ilkokul diplomaları ile yapılır."

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.